

A un mes i mig de la invasió iraquiana

L'últim dia de llibertat de Kuwait

Shyam Bhatia escolta a Taif la història de la invasió iraquiana, segons la versió del ministre d'Afers Estrangers, Sheik Sabah al-Ahmad al-Sabah, amb els comentaris dels altres ministres.

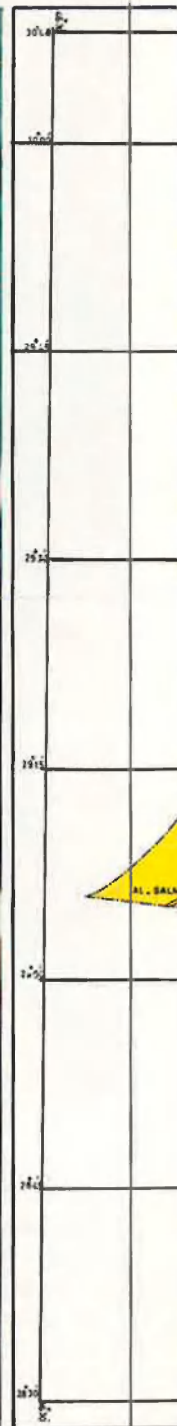
Traïdoria i deslleialtat són les paraules que punctuen les converses xiuxiuejades en els corredors de l'hotel Sheraton a Taif, el lloc d'estiueig de la reialesa saudita i, ara, recer del govern kuwaitià en l'exili, que va fugir en resplendents limusines mentre els tancs iraquians creuaven la frontera ara fa un mes.

A l'interior d'una cambra del cinquè pis, una taula ovalada està atapeïda de documents que registren les devaluades promeses d'Iraq de no atacar mai aquest regne desèrtic sense defenses, l'únic pecat del qual ha estat despertar la cobdícia del brutal dictador de la vora del Tigris.

Sheik Sabah al-Ahmad al-Sabah, ministre d'Afers Estrangers kuwaitià, parla exclusivament per a *The Observer* en la primera entrevista que concedeix un membre *senior* de la família reial des que fugiren del país. "Va ser la providència o la voluntat de Déu el que ens va salvar. De la ràpida mobilització cap al palau només sabem que els iraquians tenien un sol objectiu, assassinar l'emir i el príncep hereu".

Una setmana abans de la invasió, el president d'Egipte, Hosni Mubarak, havia estat informat que els kuwaitians no tenien res a témer de les maniobres de l'exèrcit iraquità que es duïen a terme a la vora de les seues fronteres. "Els kuwaitians, simplement s'estan imaginant coses", s'informà Hosni Mubarak quan telefonà a Saddam Hussein al palau Salam de Kuwait on s'allotjava com a convidat de l'emir. Una setmana després, a pesar de totes les garanties que havia donat a Mubarak i als líders d'Àrabia Saudita, Iemen i Jordània, Saddam feia entrar els seus tancs a Kuwait.

Hi hagué alguna resistència en la frontera i en les bases militars d'Ahmed al-Jaber i Ali al-Salem, però, en general, els iraquians no van trobar cap obstacle que blocara el seu avanç. La poderosa arma de la sorpresa s'afegia a la increïble superioritat sobre els kuwaitians, amb un exèrcit de 16.000 homes enfront dels 150.000 de

les tropes invasores.

Sabah, germà de l'emir i tercer en la successió al tron, està orgullós de la resistència que oposaren els guàrdies de palau al bombardeig intensiu. L'altre germà, el príncep Fahd, va morir d'un tret al cap. Amb ell hi havia dos membres més de la reialesa, que no vol identificar. Un altre ha desaparegut. "Sabem que lluitaren fins a esgotar la munició i, després, obriren les portes per parlar amb els iraquians".

El mateix coratge mostraren els pilots kuwaitians que van abatre 13 helicòpters iraquians i 2 migs abans de tornar a una

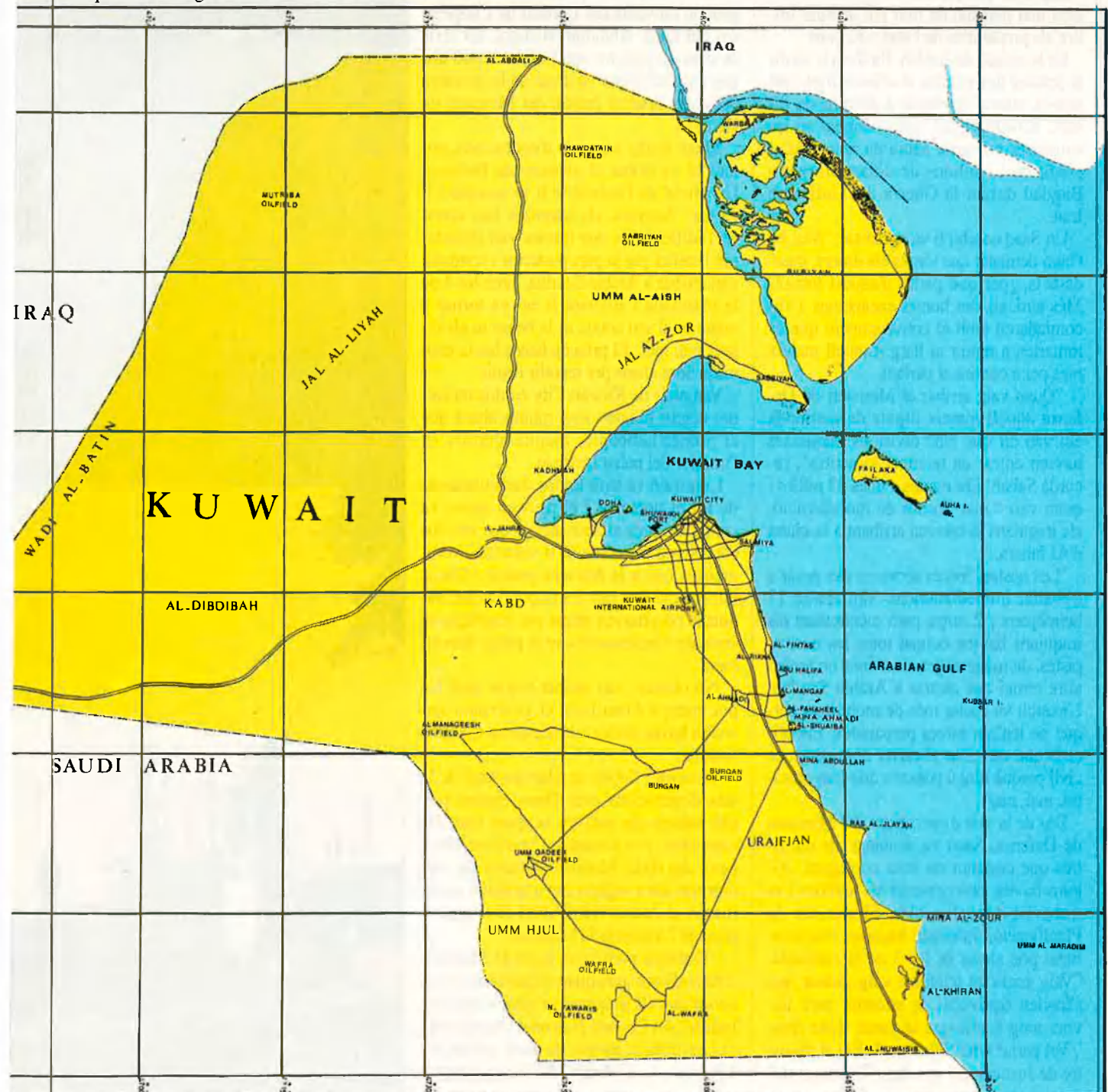
base d'Aràbia Saudita.

Aquesta ferotge resistència en els cels i en la terra a la vora del palau Dasman va donar temps per fugir a l'emir, al príncep hereu, a Sabah i a altres membres del govern. Després els esdeveniments se succeïren ràpidament. Edificis clau, com el Banc Central, foren assetjats i l'aeroport fou tancat. Molts kuwaitians que es dirigien a la frontera saudita foren aturats per escamots iraquians formats apressadament.

La sorpresa fou utilitzada almenys per a entrar en un centre de comandament mili-

tar: la base militar de Q'aid al-Bahriya. De nit, soldats iraquians que duïen una mescla d'uniforme de l'exèrcit kuwaitià i les *dishdashas* tradicionals, popular entre els oficials kuwaitians, entraren en la base en comboi, precedits i seguits d'una escorta militar de *jeeps* amb llums llambregants. Era el toc final d'un pla acuradament traçat.

Era justament després de la una de la matinada del dijous 2 d'agost, quan Sabah era despertat per una trucada telefònica del príncep hereu Saad: "Vine immediatament al Ministeri de Defensa, vine-hi im-

mediatament", li digueren. La invasió havia començat, però la sorpresa era tan gran que inclús el ministre de Defensa i el cap de l'exèrcit no estaven encara en la sala d'operacions quan arribà Sabah.

Tan sols unes hores abans, Sabah i altres membres del govern s'havien trobat a l'aeroport internacional de Kuwait per a donar la benvinguda a Saad, que tornava de les converses mantingudes a Jeddah amb el número dos de Saddam, Izzat Ibrahim. Ara era evident que aquestes converses per a resoldre les salvatges acusacions de conspiració per part dels iraquians només eren una pantalla de fum per amagar millor els preparatius de l'atac a Kuwait.

En la reunió de Jeddah, Ibrahim li va dir al príncep hereu, amic d'infància d'ell, que només estava interessat a discutir de diners. Kuwait, digué agressivament en les converses privades, haurà de renunciar al crèdit de 13 bilions de dòlars atorgat a Bagdad durant la Guerra del Golf amb Iran.

Un Saad cohibit li va contestar: "Mai no t'hem demanat que tornes els diners, guarda-te'ls, ¿per què parlar d'aquest tema?" Més tard, els dos homes encaixaren i s'acomiadaren amb el convenciment que es tornarien a reunir al llarg d'aquell mateix mes per a continuar parlant.

"Quan vaig arribar al Ministeri de Defensa aquell mateix dijous de matinada em van dir que cinc divisions iraquianes havien entrat en territori kuwaitià", recordà Sabah. Era només a unes 37 milles i quan van donar l'ordre de mobilització, els iraquians ja estaven arribant a la ciutat d'Al Jahara.

"Les nostres forces aèries es van posar a treballar immediatament. Van abatre 13 helicòpters i 2 migs, però mentrestant els iraquians havien ocupat totes les nostres pistes, de manera que els avions no tenien altre remei que aterrar a Aràbia Saudita. L'exèrcit va costar més de mobilitzar perquè no teníem forces preparades. Els oficials que van eixir al carrer portaven roba civil perquè ningú pensava que Iraq atacaria, mai, mai".

Des de la sala d'operacions del Ministeri de Defensa, Saad va demanar als ministres que cridaren els seus col·legues. Alguns havien desconnectat els telèfons i es trobaven il·localitzables. El ministre de Planificació, Suleiman Mutawa, fou localitzat poc abans de les 3 de la matinada. "Vaig sentir el telèfon i vaig pensar que s'havien equivocat de número, però llavors vaig sentir que la meua dona deia: '¿Vol parlar amb Suleiman?'. Era el ministre de Justícia que em deia: 'El primer mi-

nistre vol que et presentes a la caserna general de l'exèrcit'. Em vaig vestir, vaig agafar la meua ràdio —perquè sóc molt aficionat a la BBC— i jo mateix vaig conduir el cotxe. La ciutat estava en calma, no hi havia cap moviment. Recorde que era l'hora del canvi de treballadors. Vaig arribar a la caserna general, em vaig anunciar i vaig entrar. Hi havia el primer ministre, el ministre de Defensa, el ministre de l'Interior i el ministre de Justícia. Em van mirar i em van dir tots a una 'Han envaït el país'".

Un dels últims a arribar fou el secretari general kuwaitià del Consell de Cooperació del Golf, Abdullah Bishara. En eixir de casa va prendre una bossa i 8.000 dòlars en efectiu que va desar en la guantera del cotxe aparcant davant del Ministeri de Defensa.

Quan arribà a la sala d'operacions, només hi va trobar el ministre de Defensa. Un oficial de l'exèrcit se li va apropar i li va dir: "Senyors, els iraquians han entrat en l'edifici". Els dos homes van abandonar l'edifici per la part posterior i conduint van arribar a Aràbia Saudita. Eren les 4 de la matinada i Bishara ja no va tornar a veure ni el seu cotxe, ni la bossa ni els diners mai més. El príncep hereu havia eixit mitja hora abans per recollir l'emir.

Van eixir de Kuwait City en dos mercedes negres blindats cinc minuts abans que el primer helicòpter iraquí aterrara en l'interior del palau Dasman.

L'emir no va tenir temps d'acomiar-se de tot el personal i el príncep hereu va contar després al seus amics que els dos cotxes van ser conduïts a velocitats vertiginoses cap a la frontera perquè l'última informació deia que les tropes d'avanç iraquians no s'havien aturat per reagrupar-se sinó que continuaven cap al palau directament.

No obstant, van arribar massa tard. En poc menys d'una hora el governant kuwaitià havia arribat a la seguretat d'Aràbia Saudita.

Mutawa i Sabah se n'havien anat de la sala d'operacions més d'hora encara, perquè sabien que estaven ocupant totes les carreteres, i se n'anaren a una base aèria, però, des d'allí, Mutawa va haver de conduir una altra vegada cap a la ciutat en direcció al Ministeri d'Afers Estrangers, prop de l'Ambaixada britànica.

"Estàvem prenent el te en el Ministeri d'Afers Estrangers quan el personal ens va avisar que els iraquians ja havien arribat a l'edifici del Consell Nacional. Aquest edifici es troba a menys de dues milles del Ministeri; així, doncs, decidírem partir a

tota marxa". A Mutawa li van dir que dirigira el seu mercedes 500 cap a la carretera del sud que encara estava lliure. Després d'algunes parades arribà a la frontera per Khafji al voltant de les 8 hores del matí.

Mentre els ministres fugien, els soldats iraquians s'obrien en ventall per tota la ciutat de Kuwait.

Un dels principals objectius era el Banc Central al carrer de Corniche, on van obligar el personal del banc a obrir la caixa forta i se'n dugueren 365 milions de dinars kuwaitians en efectiu. Segons Sabah tenien un valor aproximat al bilió de dòlars.

"Però després Saddam va fer una cosa molt estranya. Va unificar el dinar Kuwaití i la moneda iraquiana amb la qual cosa feia descendir en un bon tant per cent el valor del dinar". Els iraquians controlaren també lingots d'or avaluats en un altre bilió de dòlars. "No ho aconseguiran", va dir Sabah, "cada lingot està segellat i registrat".

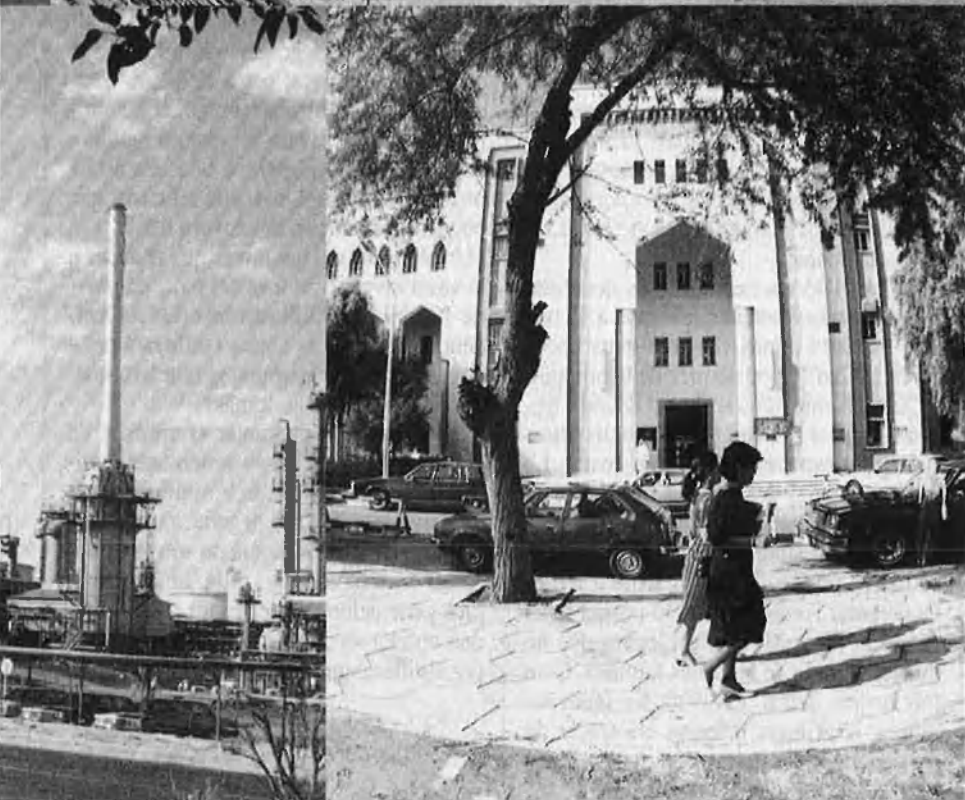
Això fou el començament del saqueig. Cotxes, mobles, frigorífics i aparells de televisió es carregaven en la part de darrere dels tancs i eren enviats a Bagdad.

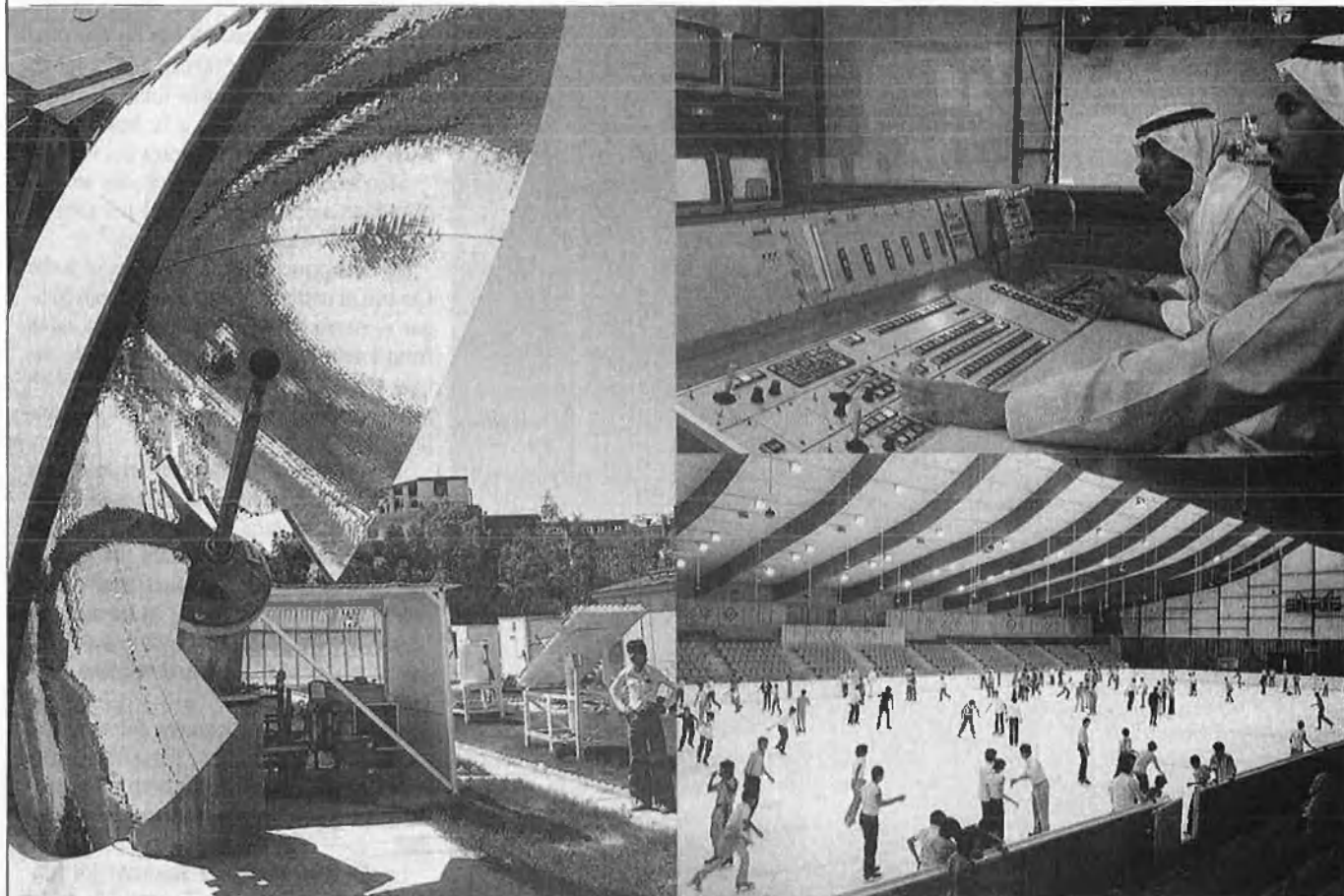
La televisió iraquiana descrivia les propietats robades com "la riquesa dels emirs kuwaitians". Allò que no podien emportar-se, ho destruïen. Les cases de la família reial foren saquejades, com també els despatxos dels ministres. Un ministre tenia el *hobby* de col·leccionar pronòstics meteorològics. Els iraquians van trobar la col·lecció i la van incendiar.

Aquest gran robatori es va estendre fins i tot als aparells civils de Kuwait Airways. Després d'endreçar la pista principal de l'aeroport, els avions van volar fora del país. Hi havia 2 Boeing 767, 5 Airbus 310, 2 Airbus 300, 2 Gulfstream, 2 Hawkes Siddeley 125 i 1 Boeing 727. El govern kuwaitià ha alertat l'Organització d'Aviació Civil, però els aparells encara no han estat localitzats.

Entre els ministres que no van poder ser avisats en la matinada del dijous hi havia el ministre d'Urbanisme, Yahya al-Sumatt.

Es va despertar a les 4'45 de la matinada en sentir el so dels avions bramant per damunt de sa casa. "Ens havien assegurat formalment que Iraq no envairia Kuwait, però en sentir els avions em vaig imaginar que havia passat alguna cosa. Vaig telefonar al Consell de Ministres i no va contestar ningú. Vaig provar de localitzar algun dels meus col·legues, però tampoc vaig trobar ningú. Després vaig sentir música marcial per la ràdio i ja vaig saber que al-

Villa solar a Sulaibiya, televisió de Kuwait i pista de gel.

guna cosa terrible havia ocorregut. A les 8 en punt van emetre un butlletí per dir que els iraquians havien envaït Kuwait.

"A les 6'15 em va telefonar el ministre del Petroli, Rashid al-Amiri, i em va dir: 'Han arribat al barri d'al-Aram, prop de l'hospital ortopèdic'. Va venir a recollir-me amb el seu cotxe i ens en vam anar a la seua casa de la platja, en la zona Julaia. Però sa casa no era molt segura perquè tenia un gran cartell amb el nom d'al-Amiri. Llavors ens en vam anar a la meua casa de la platja. Des d'allí vaig telefonar a la meua família i a les 12 un dels meus cosins va recollir la meua dona i els meus fills i els va dur on estàvem nosaltres. Amiri va enviar el seu xofer a recollir la seua família, però l'home va desaparèixer. No hem sabut mai què va passar. Dues hores i mitja més tard, vaig enviar el meu ajudant a recollir la família d'al-Amiri. En aquell moment, la meua dona ja havia arribat i em va dir que el ministre de Sanitat havia telefonat i havia deixat un número de telèfon. Era el número de l'hospital Mubarak. Li vaig cridar i li vaig preguntar: '¿Has vist algun iraquí?'. I em va contestar: 'Sí, molts'. Va arribar hora i mitja després".

Els tres ministres es van quedar a la casa de la platja fins a les 11'30 de la nit. Des d'allí van telefonar a l'oficina de l'emir i, després, al governador d'Ahmadi, el districte de la important Companyia Petrolera Kuwaití. Es van posar en contacte amb el governador en funcions, el coronel al-Hkhodr. Li van preguntar: *¿Estan els iraquians amb tu?*, i els va contestar: *Sí*. Li van tornar a preguntar: *¿No pots parlar, veritat?*, i els va contestar: *No*. Llavors van penjar.

A les 11'45 els tres ministres decidiren partir cap a la frontera que estava a 18 milles. Sumatt i Amiri viatjaren junts i arribaren a Khafdji poc després de la mitjanit.

Quan els ministres arriben a Khafdji troben l'emir, el príncep hereu i molts altres col·legues esperant-los a l'altre costat. La primera reunió del gabinet s'havia dut a terme més d'hora aquell mateix dia, amb els ministres amuntegats en una cabanya petita. El príncep hereu va seure a terra i va preparar l'ordre del dia. El primer tema va ser la seguretat dels col·legues que no estaven allí i la de les seues famílies. Com tots havien deixat a Kuwait les seues famílies, la primera prioritat era traçar un pla per a traure'ls del país en cas que foren

agafats com a ostatges. Alguns van arribar en les hores següents, uns altres van anar apareixent els dies següents.

La reeixida evacuació de l'emir i dels altres membres del govern kuwaitià fou la primera contrarietat per a Saddam. Saddam no va poder trobar ningú per a legitimar l'ocupació. És un fet que enorgulleix el govern en l'exili perquè Saddam no ha pogut trobar un sol kuwaitià rellevant que poguera formar part del govern titella.

Un altre èxit del govern és que té accés a la vasta inversió de fora del país, un *plus* de 100 bilions de lliures invertits a Occident. Part d'aquests diners s'utilitzarà per a donar suport als kuwaitians que han quedat desemparats a l'estranger.

Quan se li va preguntar al ministre de Planificació si els diners serien també utilitzats per ajudar la força multinacional, va contestar: "No ho negaria, no ho descartaria, perquè els diners no són res comparats amb el destí del país. Si les pròximes generacions no tenen un país, ja poden oblidar-se de tots els diners estalviats per als dies negres o austers".

*The Observer/Shyam Bhatia
Trad.: V.H.E.*